

Jest widoczny, ale atakuje niespostrzeżenie

Groźny wróg: azbest

PRZYJĘCIE INFORMACJI O RODZAJU, ILOŚCI I MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA SUBSTANCJI STWARZAJĄCYCH SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIE DLA ŚRODOWISKA

Podstawa prawna:

1. Art. 162 ust. 4-5, art. 163 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 ze zmianami),
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz.U. Nr 192 poz. 1876).
3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenia dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 96, poz. 860);

Wymagane dokumenty:

- Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.
- Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone
(druki dostępne w Referacie Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Szkód Górniczych Urzędu Miasta)

Opłaty: Nie podlega opłacie.

Miejsce złożenia dokumentów:

Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Szkód Górniczych
ul. Łędzińska 47, I piętro, pokój nr DG2, tel. (32) 216 65 11 do 13, w. 27

e-mail: rolnictwo@ledziny.pl

Godziny urzędowania:

od poniedziałku do piątku: od 730 do 1530

Sposób załatwienia sprawy:

Zezwolenia na usunięcie (odmowa wydania zezwolenia) w formie decyzji administracyjnej.

Termin załatwienia sprawy:

Niezwłocznie - z chwilą złożenia informacji. Sposób przekazania informacji o sprawie

Tryb odwoławczy

Nie przysługuje

Pozostałe informacje

Wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 r. Właściciel, zarządca lub użytkownik miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest, dokonuje inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest, poprzez sporządzenie spisu z natury w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, w formie określonej w załącznikach do Rozporządzenia i przedkłada taką informację Burmistrzowi.

Informacja ta powinna być aktualizowana corocznie w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku.

Osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami przedkładają informację o rodzaju, ilości i miejscu występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska w formie uproszczonej.

Co roku na nowotwory płuc umiera w Polsce ponad dwadzieścia tysięcy osób. Obok papierosów jednym z powodów jest wdychanie pyłu azbestowego. Szacuje się, że w Polsce wciąż znajduje się prawie 15,5 miliona ton wyrobów z azbestem, które ze względu na stwarzane zagrożenie powinny zostać usunięte do 31 grudnia 2032 roku.

"Azbest zabija Polaków" - alarmował ostatnio jeden z dzienników. Azbest ze względu na swoje zalety (m.in. odporność na wysokie temperatury, działanie mrozu, kwasów, substancji żrących, elastyczność) stosowany był szeroko od ponad 100 lat. Dziś wiemy, że jest szkodliwy dla zdrowia. Dlatego produkcja, stosowanie oraz obrót azbestem i wyrobami zawierającymi azbest zostały zakazane (ustawa z 19.06.1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, "Dziennik Ustaw" z 2004 r. nr 3, z późniejszymi zmianami).

Na Śląsku problem ze śmiertelnością azbestem jest największy w kraju. W naszym województwie nadal znajduje się go ok. 700 tysięcy ton. Pokryte są nim dachy, ocieplone są domy, "siedzi" w rurach wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania, w przewodach kominowych i zsyków w blokach, w izolacjach cieplnych bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów centralnego ogrzewania. Azbest był stosowany w około 3.000 produktów, dlatego jeżeli tylko zachodzi podejrzenie, że dany wyrób może zawierać azbest, bezpieczniej jest założyć, że tak jest. Azbest stanowi zbyt duże zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego, aby ponosić jakiegokolwiek ryzyko pomyłki.

Kawałki azbestowych (acekolowych) płyt, resztki zawierających azbest okładzin sprzęgieł czy hamulców, podkładek i rur możemy, niestety, spotkać na dzikich wysypiskach, w rowach, na prywatnych parcelach.

Azbest to włóknisty minerał. Jest groźny dla zdrowia, gdy unosi się w powietrzu. Jego włókienka są czterokrotnie

cięższe od ludzkiego włosa. Oddychanie powietrzem, w którym znajdują się takie niewidzialne dla oka włókna azbestu, prowadzi do chorób układu oddechowego, w tym do pylicy azbestowej (azbestozy), raka płuc, międzybłonniaka opłucnej i otrzewnej (są to nowotwory o wysokiej złośliwości). Nie wiadomo, jaka minimalna ilość pyłu azbestowego wywołuje choroby. Wiemy jednak, że im więcej włókien azbestu wdychanych jest do układu oddechowego, tym większe ryzyko choroby, która może pojawić się nawet po 30 latach od momentu kontaktu z włóknami azbestu.

Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub jakiegokolwiek uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruшение, cięcie i każda inna obróbka). Procesy te powodują uwalnianie się włókien do powietrza i możliwość wdychania ich do płuc. Azbest dobrze zabezpieczony i nieuszkodzony nie stanowi zagrożenia.

Obowiązek inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest ciąży na właścicielach nieruchomości (domów, sklepów, hurtowni, itp.), wspólnotach i spółdzielniach mieszkaniowych, a w przypadku budynków komunalnych - na gminach. Sprawdzenie, czy na terenie nieruchomości znajdują się wyroby zawierające azbest i powiadomienie o tym właściwej jednostki samorządu terytorialnego to nie tylko powinność nałożona na właścicieli przez państwo, ale i wyraz troski o zdrowie własne, naszych bliskich oraz o czystość środowiska.

Do 31 stycznia każdego roku właściciel nieruchomości musi złożyć burmistrzowi pi-

semną informację o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania albo informację o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone, zaś burmistrz przedkłada te informacje wojewodzie do końca marca.

Do końca 2005 roku każda gmina miała dokonać inwentaryzacji azbestu. W Lędzinach inwentaryzację tę zakończono w połowie sierpnia 2006 roku. Głównym źródłem danych była ankieta przeprowadzona przez pracowników firmy Ekokonsulting. Ankieciarze odwiedzili wszystkie obiekty na terenie miasta, gromadząc dane na temat miejsc i ilości materiałów zawierających azbest. Z ankiet wynikało, że na terenie Lędzin znajduje się 226 obiektów pokrytych azbestem, w tym 141 domów mieszkalnych jednorodzinnych, 2 domy mieszkalne wielorodzinne, 5 bloków mieszkalnych, 15 garaży, 62 budynki gospodarcze i jeden obiekt edukacyjno-sportowy. Najwięcej azbestu stwierdzono na indywidualnych budynkach mieszkalnych. Został on użyty głównie do ocieplenia zewnętrznych ścian budynków.

Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest powinny być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających stosowne zezwolenie wydane przez starostę. Niedopuszczalne jest podzlecenie usługi usuwania lub unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest podmiotom, które nie mają takiego zezwolenia.

Większość ludzi ma świadomość, że azbest jest szkodliwy i należy się go pozbyć. Problem w tym, że koszty usunięcia, transportu i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest są bardzo wysokie. Ponadto na przykład usunięty ze ścian acekol należy zastąpić innym materiałem lub tynkiem, a to oznacza dodatkowy, niemały wydatek. Coraz częściej jednak posiadacze domów prywatnych decydują się na takie działania i modernizację swoich budynków.

Koszty usuwania wyrobów zawierających azbest ciążą na

właścicielu nieruchomości. Nie każdy właściciel może jednak podołać tak wysokim wydatkom. Istnieje jednak możliwość uzyskania dofinansowania (dotacji, a przede wszystkim pożyczki) ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. Jednak ze względu na wysoką minimalną kwotę dofinansowania lub kredytu, o które można się starać, wnioski powinny być składane wspólnie przez większe grupy właścicieli lub jednostki samorządu terytorialnego.

Co zatem mogą zrobić zwykli obywatele?

Przed wszystkim mogą zwrócić się o dofinansowanie do powiatu, który dysponuje środkami na ten cel. Wnioski złożone do 31 marca 2008 r. Zarząd Powiatu rozpatrzy do 30 kwietnia roku i podpisze umowę w terminie 30 dni od

Wojewódzka baza wyrobów i odpadów zawierających azbest funkcjonuje pod internetowym adresem www.bazaazbestowa.pl. Można tam znaleźć informacje nie tylko o obecnym stanie prawnym dotyczącym tematyki azbestu, ale również wykazy firm świadczących usługi w zakresie azbestu (praca z azbestem, transport odpadów zawierających azbest, identyfikacja azbestu w wyrobach, oznaczanie zawartości azbestu, szkolenia w zakresie azbestu) i wiele innych, cennych informacji.

Z roku na rok rośnie świadomość konieczności walki z azbestem. Zgodnie z wymogami Unii Europejskiej program likwidacji azbestu z budynków powinien być w Polsce zakończony do roku 2032. Już teraz warto w gminach i spółdzielniach mieszkaniowych zaplanować prace związane z termoizolacją oraz likwidacją azbestu

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach co roku systematycznie zwiększa dofinansowanie dla gmin i wspólnot mieszkaniowych zamierzających usuwać azbest ze swych budynków. W latach 2004-2006 w ramach 23 zadań unieszkodliwiono około 1.046,1 ton odpadów zawierających azbest. Fundusz udzielił na to pożyczek w kwocie 1.228.059 zł oraz dotacji w kwocie 96.420 zł.

wyrobów zawierających azbest i maksymalnie 0,50 zł /brutto/ za 1 kg odpadów zawierających azbest. Kwota dofinansowania nie może przekroczyć 100% kosztów (określonych

na stronie internetowej powiatu: www.powiatbl.pl/ekopowiat/azbest.

Jak poinformowała Zofia Piętas, naczelnik Wydziału Środowiska i Rolnictwa Sta-

Wnioski z Lędzin w stosunku do ogólnej liczby rozpatrzonych w powiecie wniosków

	Ilość:	Kwota
Rok 2006	7/17 = ok. 41%	12.428,38 / 46.266,38 zł = ok. 27%
Rok 2007	23/37 = ok. 62%	55.311,27 / 124.268,34 zł = ok. 45%
Ogółem:	56%	40%

daty rozpatrzenia wniosku. Przekazywanie dotacji odbywać się będzie do czasu wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel (w tym roku jest to kwota 100.000 zł).

Dofinansowaniu podlegają koszty inwestycji związane z utylizacją odpadów azbestowych powstałych przy wymianie lub likwidacji pokrycia dachowego lub elewacji, a mianowicie:

- rozbiórka pokrycia z płyt zawierających azbest
- zabezpieczenie odpadów azbestowych zgodnie z obowiązującymi przepisami
- załadunek, transport i składowanie odpadów
- oczyszczenie terenu z pyłu azbestowego

Maksymalna wysokość dofinansowania wynosi 22 zł /brutto/ za 1 m² usuniętych

na podstawie przedłożonych faktur VAT bądź rachunków) poniesionych przez inwestora.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad udzielania dotacji oraz składania wniosków można uzyskać pod adresem: Wydział Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Bieruniu, ul. Jagiełły 1, pok. 4 kontakt telefoniczny: (032) 216 38 20, 216 32 15, 216 38 27, wew. 340 oraz

roztwa Powiatowego w Bieruniu, z dofinansowania do likwidacji azbestu skorzystało dotychczas 30 osób (w 2006 r. 7, w 2007 roku 23). Do końca pierwszej dekady stycznia z Lędzin wpłynęło już 12 wniosków (na 27 zgłoszonych). Mieszkańcy Lędzin chętnie korzystają z możliwości uzyskania takiego dofinansowania, co ilustruje powyższa tabela.

Strony dofinansowane przez:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach